

EX LIBRIS
MARJONET

1938

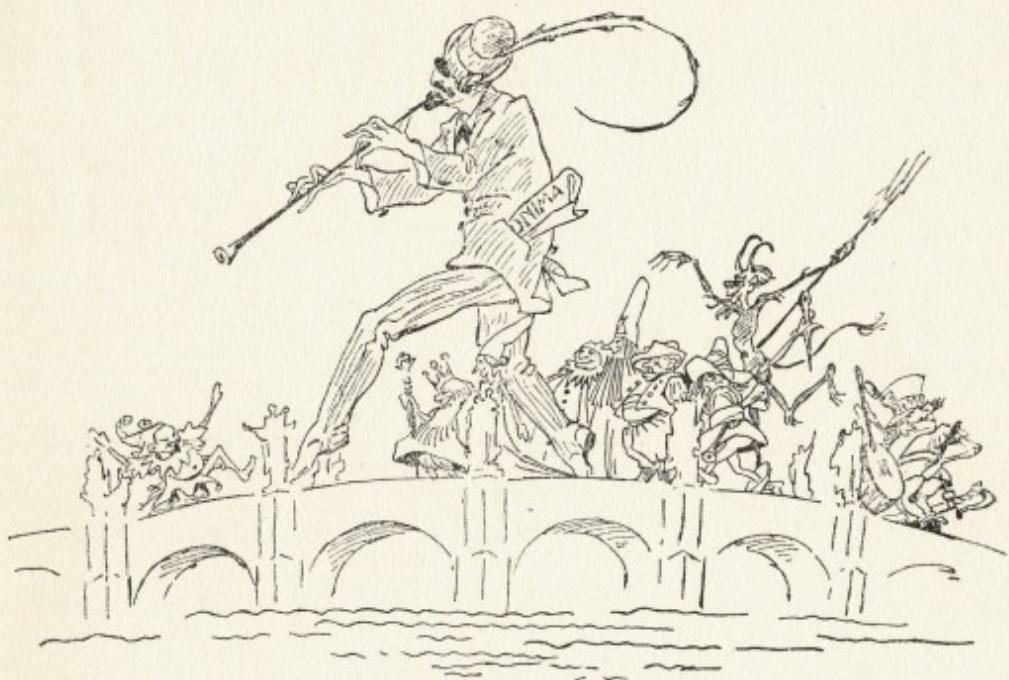
Panu
Ing. Milosori Vondruška
P. June 1938
Prague

EX LIBRIS
MARIONET

1938

EX LIBRIS MARIONET:

SVAZ SLOVANSKÝCH
LOUTKÁŘSKÝCH PRACOVNÍKŮ

UNION INTERNATIONALE

DES MARIONNETTES

Novoroční účtování k 1. lednu 1938.

„Dvě krásek spanilých duše mé ovládnulo stánek...“ recitoval nám v universitních přednáškách profesor Jaroslav Vlček. Byla to časoměrná disticha Františka Sušila, který se ve svém epitafu vyznával, že každá z jeho krásek (= Církev + Vlast) má srdce půl a zároveň srdce celé.

Jan Kollár půlil své srdce jinak: Vlast + Mína.

Dnes by se srdce — mluveno řečí starých překladatelů Homérových básní — nepáčilo a nerozpáčilo jen na dvě strany (při čemž ovšem jsou zcela vyloženy strany a straničky politické).

Těch stran — krásek — lásek bývá nyní více, jako je složitější doba letadel, radia, televise, kdy se menší svět a kdy se mnohonásobně útočí na malý sval obrovské výkonnosti, sval - motor, jenž pumpuje krev do našeho těla . . .

Srdce dnešních lidí, o něž se rve více krásek — lásek — zájmů, štve se v horečném životním tempu, štve a štve, až se někdy v té štvanici uštve, vyčerpá, — nešťastné srdce!

Novoroční rozjímání takového srdíčkáře chce letmo zúčtovati se zájmy celého života.

*

Nejprve o té lásce — krásce, u které lze si jako na tlakoměru matematicky ověřiti, jak se pro ni zvyšovalo napětí.

Je to Thalie, ale dřevěná: LOUTKY.

Přátelům — a jen ti dostanou ode mne na památku tuto malou zpověď — nemusím tu psátí apologie loutek, že mně loutky a loutkářství nebylo a není hračkářstvím, nýbrž problémem, vlastně řadou problémů, nad nimiž se zamýšleli nejvážnější badatelé, jimž byla věnována i rektorská přednáška: kdy a kde vznikly loutky, — jak se stěhovaly určité typy i hry (na př. antický Herakles — až český „Hergules aneb Dobytí obydli knížete Pluta“), — jaký je v říši loutek poměr mezi folklorem a vysokým uměním, mezi loutkářstvím lidovým, vesnickým, primitivním, naivním (Kašpárek) a mezi umělým, městským, moderním, rafinovaným (Hurvínek), atd. — a docela zvláště je tu problém apoštolství loutek, poslání v rodině a škole, v národě a státě, v lidstvu, jak slouží v rukou uvědomělých pěstitelů mezinárodnímu ideálu (zdravotnictví, děti celého světa k sobě a j.) i myšlence: Vzájemným poznáním k lepšímu soužití...

Dobrým přátelům nemusím v této intimní knížence vysvětlovati, že sbírání knižních značek s motivy loutkářskými není samo sobě cílem — to by bylo malicherné titěrnůstkářství —, nýbrž jedním z prostředků, jak se vzájemně poznávati a jak postupně uskutečňovati sbratření lidstva.

Exlibrisy umělců ze 16 států, vybrané pro tuto kníženku, jsou vlastně důkazem, že se daří to apostolování loutek...

Ale po této odbočce zase k tomu „účtování“, které současně dává nahlédnoti na pracovní stůl toho, kdo své srdce věnoval studiu a propagaci pimprlové Thalie, — svítivalo se u toho stolu pod barevným čertem od Mikuláše Alše a pod leptem Adolfa Kašpara dlouho přes půlnoc a někdy i do svítání... Do toho však světu nic není, svět chce vidět jen činy, spočítat si to...

Tož počítejmež!

Ve dvacetiletí 1909—1929 napsal jsem ve službách dřevěné Thalie jako její hlasatel, rytíř i otrok článků, brožuř i knih, jak ukazuje tato tabulka:

Roku	1909:	1910:	1911:	1912:	1913:
Prací:	5	8	18	35	55
Roku	1914:	1915:	1916:	1917:	1918:
Prací:	37	32	25	19	12
Roku	1919:	1920:	1921:	1922:	1923:
Prací:	14	43	38	40	42
Roku	1924:	1925:	1926:	1927:	1928:
Prací:	40	40	44	57	70

Rok 1929 volen jako mezník: je to rok vzniku Svazu slovanských loutkářských pracovníků a vzniku Union internationale des marionnettes.

Pokles počtu tištěných prací o loutkách*) v letech válečných je vysvětlitelný, ač loutkářští zasvěcenci vědí, že právě za války zvroutčněl život rodinný, takže tátové svým dětem robili podivuhodné loutky, — a že loutky byly těšitelkami našich vojáků za frontou i na frontě, takže loutkářský měsíčník, referující o tom, propadal konfiskaci a já jako redaktor (odvedený) volán několikráte na policii.

Koncem války uplatňoval jsem se též prakticky v loutkovém divadle pro malostranské gymnasiisty (Sofokles: Elektra, - Shakespeare: Hamlet, - Klicpera: Hadrián) a v ULS (= Umělecká loutková scéna) v Adrii, odkud naše divadélko, vytvořené šéfem výpravy Národního divadla Karlem Štafrem, vytlačil Ferenc Futurista. Tedy léta 1914—1919 počtem literárních prací o loutkách nemohou být jediným měřítkem soustavné činnosti pro lásku k dřevěné Thali.

*) Feuilleton má jeden bod jako redigování celého ročníku »Loutkář« nebo »Drobného umění« - »Výtvarných snah« a jako celá kniha.

Do r. 1934 bylo mých publikací o loutkách asi **840**...

Dřevěná Thalie (s celým harémem dřevěných prinzen) byla tedy panenka náročná, jak ukazuje uvedená statistika.

Byla to vlastně pranenasytná panenka, která pro sebe vyžadovala člověka celého: všechn jeho čas, jeho starost..., tolik probdělých a s ní promilovaných nocí..., tolik finančních obětí, aby se ji ten, kdo se jí oddal na život a na smrt, podivil do křestního listu, jak je vlastně stará (jako lidstvo samo), a do knih vůbec, jaké má vlastně příbuzenstvo (od indického Vidušaky k francouzskému Polichinellovi atd.).

Feuilletonista Československé republiky — Dr. Karel Eysselt Klimpély — 11. července 1929 napsal: „...Bůh milý ví, kde dr. J. Veselý nabral a dosud nabere tolik času pro své loutky při stejně intensivní práci středoškolské, která leckterému jeho kolegovi se zdá naprost postačující, ba vyčerpávající jeho pracovní schopnosti. Skoro bych řekl, že je druh Veselému loutkové divadlo „hadem z ráje“ — z ráje spokojeného, klidného života rodinného a občanského...“

Při tom novoročním zúčtování rozdělme si aspoň významnější a samostatné práce, separátně nebo knižně vydané:

a) *Historické*:

- O loutkách a loutkářích (Národop. věstník V.).
- Od pravlasti loutek k českému loutkářství (Výr. zpráva I. reálky na Kr. Vinohradech).
- Loutky Řeků a Římanů (Výr. zpráva gymnasia v Praze III.).
- Z historie loutek evropských.
- O vlasti, vzniku a rozvoji loutek vůbec a o loutkářství českém zvlášt (Publikace městského muzea v Rokycanech).
- Johan doktor Faust starých českých loutkářů (Podporou Akademie věd a umění).

- Don Juan jako Don Žán a Don Šajn u českých lidových loutkářů (Národopisný věstník XXII.).
- Jenovefa v české literatuře (Sborník filologický).
- Ze slovníku dřevěného herectva loutkářské dynastie Maiznerovy (Národop. věstník českosl.).
- Komedie a hry. Podle starých rukopisů, loutkářských tradic a Matěje Kopeckého (podle sepsání jeho syna Václava) obnovil, úvodem a poznámkami opatřil. Díl I. str. 520, — II. 522, — III. 512, — IV. 456,
atd. atd.

b) Praktické :

- Bramborové divadlo (Jeho historie, prakt. návod a hry. 64 stran).
- Příručka českého loutkáře (56 stran).
- Scénář vybraných loutk, her kdekoli vydaných (46 stran).
- Od apologie loutek až k rozhledu po repertoiru marionet i guignolů (Nová škola mateřská: Sborník přednášek z teorie a prakse).
- Od soupisu loutkových her k výběru her dobrých („250 vybraných loutk. her“),
atd. atd.

c) Propagační :

- Přednáška o významu loutkového divadla.
- Loutky ve službách výchovných ideí (Výroční zpráva gymnasia v Praze XII.).
- Čs. loutková divadla v zahraničí.
- Vynikající loutková divadla celého světa, monografie (též francouzsky a německy, některá čísla také italsky, španělsky a rumunsky).
- Marionettes et guignols en Tchécoslovaquie. (K III. mezinárodnímu loutk. kongresu v Lutychu vydal Masarykův lidovýchchovný ústav),
atd. atd.

A přece má první láska byla jiná.

Prozradil to na mne univ. prof. Dr. Miloslav Hýsek v článku k mé paděsátce ve zvláštním čísle „Loutkáře“, které se podařilo bez mého vědomí propašovati příteli V. Sojkovi-Sokolovu, věrnému spolupracovníku.

„Má první láska byla — POESIE!“

Je balíček mých tištěných básniček.*) Za onoho času sazečský šotek literární přílohy „Píseckých listů“ umístil pseudonym kvintánského veršotepce nad báseň Lešehradovu a pod mé veršíky jméno známějšího již Lešehrada. Opravou se to vysvětilo. Nic se nestalo.

Je tu balíček mých překladů básní (Dostál - Lutinov získával mne pro katolickou mystiku) i novel. První jsem u nás překládal Szeroszewského; bohužel se ztratil můj překlad románu „Dno nouze“, svěřený vlivnému jihočeskému spisovateli.

A je tu balík článků a feuilletonů, jež jsem jako středoškolák a vysokoškolák otiskoval v různých časopisech, hlavně v „Jihočeských listech“. Potkám-li nyní v C. Budějovicích redaktora Ant. Kulička, jak se šine jako pensista na procházku se svým psíkem, zachytím vždy šelmovský úsměv tohoto důvěrníka mladistvých hříšků. Snad si myslí: „Kdyby tak dnešní realisté tušili, jak se jejich direktor zatoulával do mé stísněné redakce, kdy redaktor „Budivoje“ Karel Jonáš psával „Taškařice o Taschkovi“ a kdy jsme byli mladší . . . za onoho času . . .“

A jsou tu také ukázky všech vydání mé malé, ale mně milé brožury: „Svatopluk Čech. Život a dílo.“ Pokoušel jsem se v ní jako posluchač filosofie vystihnouti básnika, jehož spisy jsem poctivě pročetl. Posílal jsem výtisk každého vydání básníkovi a dostával také vždy poděkování (jen poslední psala za nemocného sestra), adresované: Jindřich Veselý — Tomarov. Však se mi ty obálky hodily jako důkaz totožnosti (podobně jako poděkování na konci brožury za pomoc

*) Můj strýc Jaroslav Vágner, říd. učitel a autor metodik, vyžádal si posudek od svého přítele Ignáta Herrmanna.

při korekturách kolegovi Václavu Mosteckému, podepsané J. V., Tomarov), když si mé práce, tištěné pod tím a jinými mými pseudonymy, přivlastnil ctižádostivec, který je uváděl i v úředních spisech jako svou původní literární činnost... Dozvuky toho plagiátorství se odehrály za zavřenými dveřmi ministerstva školství a národní osvěty, kde jsem . . . odstoupil pánoni, jemuž pomohly ke kariéře práce, které psal Tomarov. Případ pro něho trapný měl pak vliv na změnu jeho povahy k dobrému.

To vše af odpočívá v pokoji.

Je to svázáno v uzlíčku — pod knihovnou, která je pokladnicí mých lásek . . .

Snad se nad studentskými vzlety a rozlety Jindřicha II. pousměje Jindřich III. nebo — ale to už se nedvažuji domýšlet své dědečkovství a dokonce pradědečkovství, jehož se dožil Jindřich I., můj tatínek... — Umění vůbec mne lákalo: Umění pera, štětce i dláta.

Proto mé četné styky se současnými herci*) i spisovateli, které jsem získával, aby psali loutkové hry (Alois Jirásek napsal „Pana Johanesa“, tak významného v tehdejších válečných dobách buditelem Tomášem a princeznou Kačenkou) neb aspoň básně o loutkách (J. Borecký, Ad. Heyduk, Ant. Sova a j.)... — styky s malíři, které jsem obracel na víru pimprláckou, takže pak navrhovali první české dekorace k loutkovému divadlu (místo dovážených švábských vesnic a Vartburků), — a styky se sochaři, které jsem umluvil, že modelovali typy českých loutek (místo žáplavy Siegfriedů, Lohengrinů, Brunhild, Markétek a takového pazboží vznikl Hus, starý a mladý husita, Žižka, český sedlák atd. od ochotného vždy Lad. Šalouna, atd.).

Z umělců slovesných a výtvarných, s nimiž jsem se pravidelně stýkal, v tomto novoročním účtování uvedu aspoň dva: otcovského nebo dědouškovského přítele profesora Jana Voborníka a kamaráda Adolfa Kašpára.

*) Herci Národního divadla měli recitovat při loutkovém představení ULS o slavnostech Národního divadla 1918 na Žofínském (dnes Slovanském) ostrově, ale bylo nám i to zakázáno!

Utvořil se „Kroužek přátel profesora J. Voborníka a malíře Ad. Kašpara“, který vydával intimní novoroční bibliofilie „Čtvrtky“ (I.-IV.) s „Katalogem audov“. Tu jsem si zase veršovnicky zařádil i „Historickou písni“ i epigramy na členy tohoto literárně - kumštovného bratrstva, rozmarným „Skloňováním“, „Mělnickou“, kterou zhudebnil Josef Machoň, jenž pro loutky napsal celou řadu skladeb, vysílaných i zahraničními stanicemi, — ve „Čtvrtcích“ (podle hesla: „Ve čtvrtce po čtvrté u čtvrtku“) jsou mé články o medailéru Josefu Šejnostovi, skladateli Karlu Weisovi a j., které se — myslím — dnes i po letech přečtou s chutí.

Ale je tu i obsáhlý svazek („cihla“) Čtvrtků, který jsem uspořádal a vydal za půl roku po smrti přítelé nejdražšího: „Adolf Kašpar“. Tu je přemnoho a zcela původního materiálu, bez něhož by nebyla snad vznikla ani Táborského monografie o ilustrátoru Němcové, Jiráska, Wintra, Raise a j., — z toho svazku, jenž mi rostl pod rukama, budou jistě čerpat též příští historikové umění.

A já si nad tím svazkem, doprovázeným četnými obrázky, vzpomenu na slova Adolfova, která opakoval ve společnosti „čtvrtičníků“: „Kamaráde, kde bereš čas na vše? Jsi na každé schůzi, pořádáš přednášky, výstavy a sjezdy, píšeš do Politiky, Národních a čert ví, kam ještě, — jak to děláš a kdy vlastně spíš?“

* * *

A nyní: Třetí hvězdička mého žití.

Láska č. III., která má také mé srdce celé: ŠKOLA.

„Zapadlými vlastenci“ po meči i po přeslici byli moji vzdálení i blízcí předkové, principálové, muzikanti, komponisté (Slunečko) a z rodného hnízda *) vylítlo se mnou několik sourozenců, kantorů tělem duší.

*) Za mé součinnosti byla zasazena deska na rodném domě spisovatele Bohumila Havlasy, zřízena jakási galerie malíře Josefa Jakšího a museum v Bavorově. - Pracoval jsem pro pomník Chelčickému (ve Vodňanech) a pro pomník »Mládí«, projektovaný Fr. Bílkem před novou universitu.

Snad se smím přiznat, že škola nesměla nikdy trpěti tím, že jsem holdoval pimprlovému tyátrnictví a kumštu vůbec.

Kdežto však v loutkářství jsem pracoval na úhoru do úmoru i jako průkopník, kdežto v umění jsem nalézal potěchu a oddech, práce pro školu vznikala z praxe pro praksi.

Ovšem, že se i do té školské prakse dostaly loutky. Jako jsem „své“ studenty a studentky vodil do ateliérů známých malířů a sochařů, tak v Topičově Sbírce souvislé četby školní vyšel ve dvou vydáních můj „Doktor Faust“.

Novinkou u nás, k níž mne inspirovala Heimatskarte (i ve velikosti nástěnných map ve školách v Německu), byl „Přehled českého písemnictví s mapou nářečí, rodiště spisovatelů . . .“ Kniha ta měla za války vyjít v C. k. školním knihoskladě ve Vídni jako pomocná pro střední školy, ale byly tuhé podmínky aprobace: jednu mapu rozdělit na Předlitavsko a Zalitavsko (aby nebyla zdůrazňována jednota Čechů a Slováků). — odstranit na mapě rodiště T. G. Masaryka, — vypustit v textu stat o Masarykově atd. Zmiňuji se o tom v úvodu knihy, kterou po převratu vydalo naše Státní nakladatelství, ovšem jen v měřítku školní učebnice. „Přehled českého písemnictví s mapou . . .“ je dálno rozebrán, ale připravuje se vydání nové, snad též s mapou nástěnnou.

Mimo „Doktora Fausta“ a „Přehled českého písemnictví“ jsou mé učebnice, jichž se užívá na středních školách od r. 1922: Němčina pro tř. I.—IV. a Přehled mluvnice jazyka německého pro střední školy, jehož rozšířené třetí vydání bylo schváleno r. 1937.*)

K tomuto novoročnímu účtování náležela by aspoň zmínka, kolik tisíc a desítek tisíc jsem vymohl za

*) Od spolupracovníka je str. 10—18, 185—216.

krátký čas svého působení pro reálku v Č. Budějovicích (na opravy střech, vodovodu, klosetů, kamen, na zatmelení oken, obnovu podlah, nátěry tabulí, malování, hlavně však na elektrické osvětlení; jen fasáda na dvoře vyžádala si přes 30.000 Kč), — co jsem pro reálku získal od místních peněžních ústavů (Českobudějovická záložna 5.000 Kč, Českobudějovická spořitelna 3.000 Kč) a od rodičovského sdružení (rozhlasové zařízení do všech tříd asi za 13.000 Kč) . . .

A což vnitřní život ústavu, zachycený výroční zprávou! Výstavky na chodbách, tabule časovosti, žákovský orchestr . . .

. . . Mimo uvedené tři lásky, z nichž každé jsem sloužil věrně a oddaně na 100%, měl jsem i jiné lásky — zájmy — vášně: vášeň ke knihám (knihovna o 6.000 číslech narostla ke stropu, ale — kam s tím, probůh, kam s tím při stěhování — a po nastěhování, když parkety praskají, kam jen s tím?) — vášeň k divadlu vůbec — vášeň sběratelskou pro lidové hračky, pro grafiku, pro rukopisy spisovatelů a ovšem pro loutky, z nichž nejvíce nesnází působí oblečené (ach, molstvo!), . . . ale všechny tyto krásy — lásky — zájmy — vášně lze uvést na společného jmenovatele: Loutky + Umění + Škola.

Z těchto tří svědnic mého života možno odvoditi vše.

Loutky. — Umění. — Škola.

„Tré krásek spanilých . . .

Každá má srdce část, každá má srdce celé.“

Tré?

Škola . . . Umění . . . Loutky . . .

Loutky, pro které se srdce junácky rozjařilo! . . . Dřevěné loutky, které sblížily loutkářské pracovníky všech Slovanů a mnohých národů, takže o loutkách československých ví a piše Estonec, Američan i Japonec, jako si českoslovenští loutkáři mohli do r. 1929

zahráti v dobrých překladech 37 loutkových her německých, — 25 francouzských, — 3 německé, — 2 ruské, — 1 polskou, — 1 slovinskou, — 1 americkou, podobně jako se československé loutkové hry (zvláště od Dr. K. Drimla, K. Maška, Vaška Sojky a j.) překládají do jiných jazyků.

Dřevěné loutky! Na motivy dřevěných loutek komponovány skladby — náš B. Smetana ouverturu ke hře „Oldřich a Božena“ —, a hudba, tot mezinárodní dorozumívací prostředek.

Loutky! Loutky!! Loutky!!!

Ó, loutky, jaká vášeň!!!

... V důvěrné chvíli novoroční zpovědi smí se však přátelům při upřímném stisku ruky pošeptati do ouška, co vědí:

... že se mezi nesčetnými dvojicemi ztrnulých dřevěných očí dívají na mne tři páry očí, ale jsou to oči živé a dívají se smutně, vyčítavě ... a jakoby říkaly: „Ty dřevěné loutky jsi měl tak rád, tak velice rád, — sloužil jsi jim, co Tě známe, — ale co my, Tvé vlastní děti a máma?! Nezdřevěnělo Ti srdce pro nás, pro živého Kašpárka, jenž je právě jako abiturient na odrazném můstku do života, — pro živou Kalupinku, jež je právě sekundánkou Tvé reálky, — pro mamku, která r. 1919 třídila Tvé články a studie a sestavovala první bibliografii Tvých prací o loutkách...? Odcházel jsi, my jsme ještě spali, — přicházel jsi, my jsme už spali... Neobětoval jsi pro své zájmy víc než bylo třeba? Neprohospodařil jsi své srdce? Nemstí se srdce? Neodstrčil jsi bezdečně nás? ...“

V tom tónu Liběna Odstrčilová-Schmoranzová, býv. člen Národního divadla a první a jediná předsedkyně ULS, tukla ve své vzpomínce k mé padesátce.

Ty tři páry očí přece měly, mají a budou mít také mé — srdce celé!!!

Ale — nelze žít znova a sentimentalitou se nic nespraví.

Je jen otázka, zda osobní daň, placená ztrátou pohody domácího života, přinášená lásce — zájmu — vášni — myšlence, je úměrná výsledku?

„... Mezinárodní sdružení loutkářů (*Unima*) má arci v prvé řadě význam speciální pro loutková divadla, ale jako nové pojítko kulturních pracovníků evropských a celého světa má i význam širší, politický. Čím více bude takových sdružení, čím častější výměna myšlenek mezi příslušníky různých národů, čím čilejší i osobní styky jejich, čím intenzivnější spolupráce, čím pevnější svažky kolegiality a čím jistější pocity solidarity, tím blíže jsme k ideálnímu stavu bratrského soužití národů: Proto pozdraví Unimu radostně i každý neloutkář a bude jí přáti ze srdce nejlepších úspěchů“ — tak bylo napsáno 11. července 1929 v Československé republice a v tom smyslu mluvil i náš vyslanec Dr. Osuský i Francouz Justin Godart, býv. ministr, delegát Mezinárodního ústavu práce, na mezinárodním kongresu Unimy v Paříži, v tom smyslu se mluvilo též na kongresech Unimy v Lutychu a v Lublani.

Jako jsou mou pýchou četná kolokvijní vysvědčení od Dr. Emila Fridy — Jaroslava Vrchlického — a profesora T. G. Masaryka, tak mne těšilo, že pan president Dr. Edvard Beneš při recepci 6. května 1937 na radnici v Č. Budějovicích věděl o této mé činnosti.

Tlouklo-li srdce československého pracovníka pro takovou myšlenku jako je sblížení všech národů se všemi prostřednictvím loutek, netlouklo snad nadarmo...

Svaz slovanských loutkářských pracovníků.

Slovanské loutkářství je spojeno s loutkářskými výstavami.

R. 1911 jsem pořádal v Národopisném museu v Praze první loutkářskou výstavu. Sám. Jen malíř Josef Váchal mně jedno odpoledne pomáhal instalovat pekelné dvořstvo, starobylé čerty obou pohlaví i bezpohlavní. Byl jsem tehdy v tom „krásu“ (jak naši lidoví loutkáři říkají „čarokruhu“, jímž se Faust chrání proti zlým duchům) nebo v tom zajetí pimprlat opravdu sám a sám. Nebylo ještě žádné loutkářské organizace.* A tak překvapilo, že úspěch výstavy, která byla prodloužena, byl neobyčejný: skoro 26.000 návštěvníků ji shlédlo. Ale Rus N. N. Bachtin ji studoval: patronky na plakáty, rukopisy z doby probuzenské, na 300 rázovitých loutek z dílny packé (Suchardové) i mirotické (Mikuláš Sichrovský).

N. N. Bachtin se od té doby zajímal o vše, co souviselo s našimi loutkami, takže toho věděl z tohoto oboru víc nežli jeho přítel Dr. Karel Velemínský, ministerský rada a přednosta lidových chovných oddělení ministerstva školství a národní osvěty. Ten se také k tomu upřímně přiznal, jakož i k tomu, že se přesvědčil teprve při svém pobytu v Rusku jako host Bachtinův, jak čsl. loutkářství zabírá do šírky i do hloubky, teprve v Bachtinově knihovně viděl všechny ročníky „Loutkáře“, „Knihovnu českých loutkářů“ atd.

*) Loutkářské soustředění při Masarykově lidových chovném ústavu sdružilo do r. 1929 asi 3.200 loutkových divadel veřejně působících.

Loutky přilákaly do Prahy profesora L. N. Oršanského, jehož smluvné poznávací znamení pro mne na nádraží bylo: jedna půlka knírů bílá, druhá černá! S ním jsem u staroměstských hračkářů shledával lidové loutky a hračky vůbec. Budili jsme pozornost nejen tím, jak jsme zpřevraceli krám, hledajíce věci nejprostší, lidové, kdežto obchodníci nabízeli nejmodernější, nýbrž i těmi kníry, jímž milý Oršanský nechtěl pomoci ke shodě žádným barvivem. Posílal mně pak vytrvale své knihy („Igrušky“ a j.).

Za světové války Slovinec Dr. Ivan Lah docházíval na loutková představení ULS a též do zákulisí; samozřejmě s redaktorem Strakatým. Psával pak pilně o našem loutkářství do jihoslovanských časopisů, ale nepoznal jsem ho, když se ke mně hlásil o sjezdu Unimy v Lublaní.

Také s charvatským profesorem Babicem byly navázány loutkářské styky, — ohlasy toho byly v „Loutkáři“, jehož r. 1937/38 vychází XXIV. ročník.

R. 1921 byla má druhá loutkářská výstava v Topičově salonu; tu byl zastoupen již také loutkářský průmysl a odraz loutkového divadla v umění výtvarném. Při instalaci pomáhal malíř Jaro Procházka, který prováděl litograficky dekorace českých umělců, a Ing. Josef Kopenec z ULS, později a stále činný v Umělecké výchově na Král. Vinohradech.

Výstava u Topičů ukázala přemnohým cestičku na Švihanku č. 4, kde jsem bydlil mezi knihami a loutkami, — byli to příslušníci různých národů (Svéd Hebbe, studující česko-švédské styky, a j.), ale hlavně národů slovanských. Pravidelné styky navázány s pří Vazovovou, chotí bulharského vyslance v Praze (její dcera Sabina, malířka, vytvořila pro mne též loutkářskou knižní značku, otištěnou v III. souboru „Exlibris marionet“ č. 30), — s ruským profesorem Dr. Petrem Bogatyrevem, který o našem loutkářství vydal v Německu celou knihu a nyní působí

na universitě v Bratislavě, — a s polským malířem Stephanem Kasprzakem.

Pí Vazovová, prof. Bogatyrev a malíř Kasprzak byli pak pravidelnými návštěvníky všech významnějších loutkářských premiér, Kasprzak a Dr. Bogatyrev s ruskou malířkou Svetlanou Karcevskou chodili i mezi „úterníky loutkomilné“ jako rumunská koncertní pěvkyně Vera Mora (Sezanová).

Kdežto výstavy r. 1911 a 1921 jsem pořádal sám, dalším dal jméno Masarykův lidovýchovný ústav: byla to výstava r. 1924 v Havlíčkových sadech, o které jsme se sbližili s Jihoslovany prostřednictvím profesora Dr. V. Buriana z university v Lublani; a o výstavě r. 1929 vznikl Svaz slovanských loutkářských pracovníků; o tom jsou zprávy téhož roku v „Loutkáři“ a v „Roku“ 1934 r. III. č. 4. str. 100—103 v článku Dr. Josefa Páty, jehož zásluhou též Svaz vznikl; pak byla ještě výstava MLÚ r. 1935 pod protektorátem ministra školství a národní osvěty Dr. Krčmáře.

Čechoslováci v loutkářství vedou, vedou tudíž i českoslovenští malíři, jejichž výtvory jsou též vyznáním lásky dřevěné Thalii.

— Loutky z r. 1770, ale hlavně rukopisy loutkářských dynastií Maiznerů, Lagronů, Kočků atd. z konce 18. století byly objevem; v něm byl i popud i základ mé disertace. V upomínce na tuto dobu Julius Bous, profesor reálky Dr. Augusta Zátky v Č. Budějovicích, nakreslil exlibris s poustevníkem z mých sbírek (list č. 2.) — je to nejstarší z mých loutek.

— Matěj Kopecký, 1762—1847! Dichtung und Wahrheit!... Legenda o prvním a nejstarším českém loutkáři se rozplynula, ale zůstává skutečnost o vlasteneckém loutkáři, jenž se stal synthesou českého loutkářství, třeba sám nepsal a třeba „Komedie a hry“ podle neumělých zápisů jeho syna Václava (faksimile jeho rukopisu otištěno v Loutkáři) vydaný Vilímkem teprve r. 1862. Jaroslav Vojna vytvořil apothesu tohoto „patriarchy českého loutkářství“ (list č. 3.).

— Mikuláš Aleš byl z Mirotic jako Kopečáci. Jaroslav Vojna (list č. 4.) jej zachytil, jak sedí v leñošce po Mánesovi, za ním na stěně obrázek jeho maminky, před ním papír, na němž dokreslen — Matěj Kopecký. Mistr vzpomíná na kostelík v Miroticích, na své mládí: Kašpárek, princezna, princ . . . defilují v jeho vzpomínkách, dobré postavy loutkových komedií (i ten alšovský čert je dobrotnisko, žádný satanismus z něho nestraší). Ale život byl zlý, pro Alše i jeho krajana, — umělec to symbolisuje sovou, drakem, vodníkem a hadem v dolní lince a končí náhrobkem M. Kopeckého v Týně nad Vltavou. — Jaroslav Vojna vytvořil též pro vilku v Chocni dvě sgrafita: na jednom je poslední zabubnování Matěje Kopeckého v Kolodějích před zámkem Vratislavů z Mitrovic, na druhém je pout českých loutek k náhrobku M. Kopeckého, kterou zahajuje ovšem zase Kašpárek. — Malíř Ota Bubeníček, nejstarší z mých loutkářských přátel, zpodobil sebe (list č. 5.) jako Krakoноše, který se šelmovsky usmívá, když vidí, jak perendi čert, jejž citýroval podle kouzelné knížky Kašpárek.

— Spolupracovník můj a šiřitel slávy čsl. loutkářství v cizině prof. Josef Skupa je dobrá kopa a nebyl by Skupou, kdyby neužil svých groteskních postaviček Spejbla a Hurvínska (list č. 6.). Nebylo by však zdrávo ani radno, aby tyto nevázance osedlávala profesorština neb aby přitahovala uzdu jejich prostořekosti . . .

— Sochař Ladislav Šaloun, spoluzařadatel loutkového divadla Umělecké výchovy na Král. Vinohradech, již jedinečným způsobem vyzdobil strop a stěny hlediště, vystihl vtipně vůdce novodobého českého loutkářství jako krysaře (str. 5.), ale vystihl ho i jako vůdce mezinárodní organisace (na obálce).

— Prof. Cyril Bouček rozvířil i čarokruh, v němž je dábel a smrt (list č. 7.), — prof. M. Macháň (list č. 8.) nakreslil národopisnou dvojici z Podkarpatské Rusi.

— Jaroslav Mařík, profesor, vložil do iniciály srdce (list č. 9.), u profesora Boh. Metelky se objímá v představitelích Kašpárků Francouz, Čechoslovák i Němec! (Str. 29.)

— E. A. Hruška, jenž mne karikoval mnohokráte v knižních značkách a novoročenkách, je zastoupen tentokráte jen miniaturní hříčkou (str. 3.) — buřinka + černé brýle + černé vousy —, ale fotografie (str. 38.) dokazuje, že se zatím změnila fasona vousů, které zešedively, ba, zbělely . . .

Abecední seznam všech čsl. umělců, jejichž exlibrisy byly vydány, je na str. 32.—35.

A nyní hned k výkladu slovanských loutkářských knižních značek podle „Roku“ III. 4.

„Lužický malíř Martin Nowak, jenž pro české styky byl 1933 zatčen a vězněn, nejraději hraje maňáskové divadlo, pro něž si pořídil vlastní loutky. Charakteristický je jeho Kašpárek, lužický Kašpork, jenž budí úžasné napětí v improvizované hře o čertu, smrti a Kašpárku. Lužická drobotina s očima na štopkách sleduje Kašpárkův zápas s čertem a Smrtí, jež oba překoná. Nowak je vtipný umělec: brání se každé tendenci, ale symbolům se asi neubrání. Lužičané se musí neustále bránit proti nepříteli — jakže to zpíváme v hymně Hej, Slované!? — a Smrt mají stále v týle . . . Není to podnětné, ten Kašpárek se tak brání a — ubrání . . . ?! (List č. 10.)

To už jihoslovanský malíř Ante Trstenjak, který zná Lužici z vlastní zkušenosti a soubor svých lužických obrazů vystavoval několikrát s úspěchem v Praze, podal loutkovou scénu národopisnou, která přímo mluví: náš Kašpárek vede Hornolužičanku s Dolnolužičankou k českému králi Alšovského vzhledu. Vede je asi s prosbou o záštitu: vzadu se hrozně mračí a blesky se křížují, za jasnějšího záblesku jsou viditelné kusy hákovitého kříže . . . Poskytneme jím té ochrany?!?“ (Trstenjakova grafika byla otiskena ve III. svazku „Exlibris marionet“ č. 32.)

A nyní Jihoslované!

Z Prahy se šířily dekorace českých umělců, české loutky a české hry nejdříve do Lublaně. *Slovinský malíř Ivan Vavpotič* to dobře znázornil českým loutkářem, hrajícím slovinské děvuše. (List č. 14.)

Chorvatský malíř Mironović vytvořil také scénu národopisnou s pozadím chrámu záhřebského. (List č. 13.)

A dále opět výklady přítelé Josefa Páty:

„Jihoslovanští umělci nejraději kreslí svého bohatýrského králevice Marka. Tak jej výrazně nakreslil *srbský malíř Dušan Jakšić* z Bělehradu (list č. 12.): Marko mává svým těžkým palcátem budzovanem a vyjízdí na horu do boje...!? Anebo snad promluví s vílou, která mu ohláší, že je konec bohatýrskému životu, že se musí králevic Marko se vším rozloučit!? (Toho motivu užil pro exlibris *Theodorović Duro*, otištěno v Exlibris marionet III. 28.) Marko je hrdina, symbol jihoslovanského bohatýrství, jehož jméno jasně zní v národních i umělých zpěvech, jenž ducha i duši posiluje na scéně živé i na scéně loutkové.

Vedle králevice Marka jest dosti jiných námětů; a tak umělci exlibristé namalovali řadu lidových typů i klasického guslara, jenž může i z loutkové scény prozpěvovat o národních hrdinech. (Dušan Jakšić: Exlibris marionet III. 26.)

Pěknou lidovou scénu zachytil *bulharský malíř A. Tasev* (list č. 11.; škoda, že nemůže být reprodukována v barvách!): typičtí venkovské se ubírají do města. Jistě to jsou Šopi ze Sofijska a jdou do Sofie. V pozadí se rýsuje hora Vitoša. A tu proti nim najednou nějaký skřítek, trpaslík anebo snad náš zdomácnělý Kašpárek?! Snad s nimi rokuje o jejich cestě a při tom se dovíme o jejich životě!? Šopi jsou komický živel v bulharském životě. Jsou dobrí zemědělci, zdánlivě malí, jakoby skrčení, ale zároveň velmi houževnatí. Jak se o nich zmínil prof. Christo Gandev-

ve své přednášce v Praze v únoru 1934, vzdorují veškerému vzdělání, bulharskému národu nedali dosud ani jediného velikána (pravý opak Trakijců, kteří dali základ celé soudobé bulharské kultuře), ale jsou odolní a otužili. Za světové války v sofijské divizi vydrželi nejvíce a dostali název železná divise! Jistě tedy potomci dávných nějakých bojovníků pečeněžských... A ti jsou terčem četných vtipů ostatních Bulharů.

Podobně žertovnou scénu nakreslil *ukrajinský malíř Mikułáš Butovyc* z Neresnice na Podpatské Rusi (Exlibris marionet III. 35). Je to oblíbená scéna ruského vertépu — loutkového divadla o vánočních koledách: sedlák, jménem Klym, byl symbolem ukrajinského rolníka a koza byla mu dobrým přítelem, velmi vtipným, mnohdy vtipnějším než sám Klym, a dobře radila. Mimořek si vzpomínáme na lidové zkazky o moudré koze a neposlušných kozlatech... Tedy chytrá koza! Tančí, usmívá se a obveseluje lid po širé Rusi, zejména na Ukrajině a v Bílé Rusi. Figurky jsou zachovány v ukrajinském museu kyjevském a příslušné hry i scény byly vytiskeny ukrajinskou akademii věd v Kyjevě r. 1929."

V tomto souboru slovanských knižních značek je *Ukrainka* hrající maňásky v přírodě od malíře Roberta Lisovského (list č. 15.).

Polský malíř Stephan Kasprzak nezapře Poláka. Varšavská nebo jiná šopka (divadlo) předvádí scénu jako z románu H. Sienkiewicze: jezdec je tam! Scénu pozoruje polská rodina. (List č. 16.)

„A teď to sovětské exlibris! *Ruská umělkyně Světlana Karcevská* dala do něho jistě mnoho symboliky (list č. 17.): nalevo snad nějaký dněprostroj, napravo Kreml, v popředí ruské loutky v národním svérazu, dvě z nich v dobré náladě. Jinoch hraje na harmoniku, která dávno již z Ruska vytlačila domácí hudební nástroje, a dívka veselé zpívá, oba tanečně rozkročení... Opravdové veselí!? Šibeniční humor!? Bůh sud!!“

Dr. Páta svůj článek „Slovanstvo na loutkové scéně“ končí výkladem obrázku, který je v tomto souboru úvodem slovanských knižních značek (list č. 1.); vytvořil jej varšavský grafik Kasperek: Čech u kulatého stolu hraje se svým Kašpárkem (držícím praporek v československých barvách) přítomným slovanským bratřím: Rusovi, Polákovi, Jugoslávci a Bulharovi. Po stranách slovanská lípa a nad nimi pták sokol drží nápis „Hej, Slova né!“ Tím chce říci, že Češi šířili loutkářskou myšlenku po slovanském světě . . .

Tedy slovanské sblížení i mezi slovanskými loutkami a loutkáři. Snad by i zde se mohlo působit k odstranění rozličných nesnáší a zlozvyků... Snad by se mohla i z loutkové scény hlásati myšlenka slovanské svornosti a jednoty!?

Loutkáři, chutě do dila! Učiňte svého Kašpárka takovým slovanským apoštolem!

UNIMA
UNION INTERNATIONALE
DES MARIONNETTES

má ve svých stanovách, vzniklých r. 1929 o výstavě Masarykova lidovýchovného ústavu v Praze, schválených téhož roku na mezinárodním loutkářském kongrese v Paříži a doplněných na mezinárodních loutkářských kongresech v Lutychu 1930 a v Lublaně 1933, propagaci loutkového divadla nejen výměnou odborné literatury, nýbrž i knižními značkami (ex-librisy) s motivy loutkářskými, charakteristickými pro každý národ (Kašpárek, Polichinelle, Punch . . . Karagöz . . .).

Vydal jsem již 4 soubory exlibrisů s motivy marionet (Drahtpuppe) a guignolů (Handpuppe), obsahující 109 grafik.

V tomto 5. souboru jsou ukázky prací slovenských a jiných umělců ze 16 států.

Obsah všech mnou vydaných knižních značek loutkářských je na stránce 32.—35.

Mnoho originálů jsem ještě vůbec nevydal pro veřejnost, na př. rozměrné lepty profesora Jaroslava Maříka, ak. malíře v Lounech, také některé práce zahraničních přátel zůstávají zatím jen v mých sbírkách.

Tento knižní soubor loutkářských exlibrisů věnují opět svým přátelům, věda, že je potěší, a to zvláště listy, které zachycují buď národní loutky nebo vůbec národní kroje, látky z minulých bohatýrských eposů nebo z nynějších technických a jiných snah nebo — něco specielně loutkářského — zápas mezi loutkami na drátku a loutkami na prsty.

UNIMA
UNION INTERNATIONALE
DES MARIONNETTES

s'efforce, dans le sens de l'art, 3 de ses statuts établis en 1929 pendant l'exposition de l'Institut Masaryk pour l'éducation populaire à Prague, approuvés la même année au congrès international des joueurs de marionnettes à Paris et complétés à Liège en 1930 et à Ljubljana en 1933, de faire la propagande du théâtre des marionnettes non seulement par un échange de la littérature spéciale sur les marionnettes mais aussi tout simplement par un échange des ex libris inspirés par des motifs de marionnettes caractéristiques pour chaque nation (Kasperl, Polichinelle, Punch... Karagöz...).

J'ai publié déjà 4 collections des ex libris inspirés par des motifs des marionnettes (Drahtpuppe) et des guignols (Handpuppe) qui contiennent 109 œuvres graphiques.

La 5ème collection contient des spécimens des œuvres d'artistes slaves et étrangers représentants 16 nations.

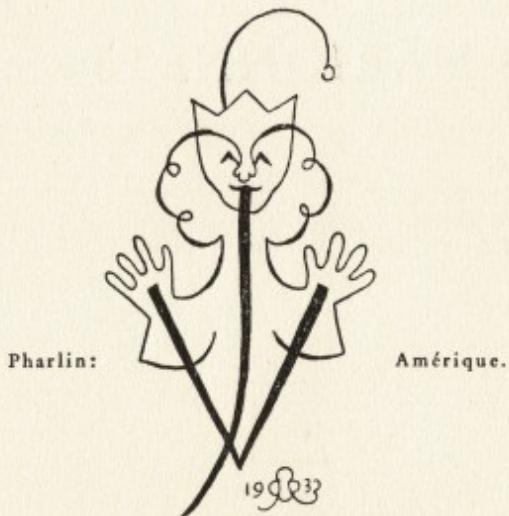
Le sommaire des ex libris que j'ai publiés, se trouve à la page 32.—35.

Un grand nombre d'originiaux n'ont pas encore été publiés, p. ex. les eaux fortes à grande échelle par Jaroslav Mařík, peintre à Louny, ainsi que quelques œuvres d'amis étrangers restent pour le moment dans mes cartons.

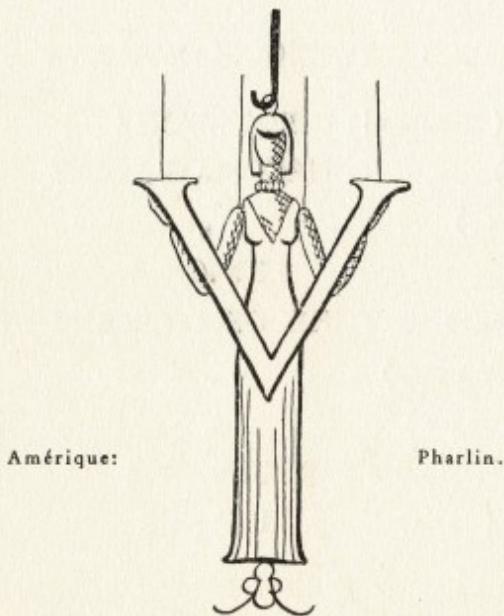
Cette collection, je la dédie comme les précédentes à mes amis; et je suis sûr que ces ex libris - qui s'inspirent des motifs des marionnettes nationales, qui puisent dans la richesse des costumes nationaux, dans la splendeur des épopeïes, qui portent l'empreinte des efforts techniques de l'époque moderne, ou qui portent aussi l'empreinte de la lutte des marionnettés contre le guignol - leur feront, à tous, un grand plaisir.

UNION INTERNATIONALE
DES MARIONNETTES:

Ivo Puhonný (Baden - Baden): UNIMA . .	list	18
VII. ALLEMAGNE: a) Sepp Schüller (Aachen) . .		19
" b) Oskar Barthold (Halle-Saale)		20
" c) Edi Reissner (Halle)		21
" d) Harro Siegel (Berlin)		22
" e) Ivo Puhonný (Baden-Baden)		33
VIII. ANGLETERRE: Seymour Marks (London) . .		23
IX. AUTRICHE: Richard Teschner (Vienne) . . .		24
X. BELGIQUE: Marcel Stobbaerts (Bruxelles) . .		25
XI. ESTONIE: Ally Orav (Tallin)		26
XII. FRANCE: Robert Desarthis (Paris)		27
XIII. HONGRIE: Paul Szücs (Budapest)		28
XIV. SUISSE: Kunstgewerbeschule (Zurich)		29
XV. ETATS UNIS d'AMÉRIQUE: Paul Mc Pharlin (Birmingham), iniciály 30, 31, list		30
XVI. ROUMANIE: Ioanna Bassarab (Bucuresti) . .		31

SOUPIS VYDANÝCH KNIŽNÍCH ZNAČEK S MOTIVY LOUTKÁŘSKÝMI

Zkratky:

I. 1—27:	Loutkářská exlibris	I. 1932,
II. a, 1—14, z:	" "	II. 1933,
III. a, 1—49, z:	Exlibris marionet	III. 1933,
IV. a, 1—16, z:	" "	IV. 1935,
V. I.—VI. 1—17. — VII.—XVI. 18—31.		V. 1938.

Barthold Oskar (Halle)	ALLEMAGNE	III. 42, 43. — IV. 13
Baruch Jožka (Prague)	TCHÉCOSLOVAQUIE	I. 8. — IV. 6, 11
Bassarab Ioanna (Bucuresti)	ROUMANIE	I. 26
Beneš J. (Turnov)	TCHÉCOSLOVAQUIE	IV. 4, 10
Beran Jaro (Liberec)	"	III. 5
Blattner B.	HONGRIE	IV. 15
Bouda Cyril (Prague)	TCHÉCOSLOVAQUIE	IV. 1, 9
Bous Julius (Č. Budějovice)	"	V. 2
Bubeníček Ota (Prague)	"	III. 9, 12, 14
Butový Mikuláš (Neresnice, P. R.)	UKRAINE	III. 34
Desarthis Robert (Paris)	FRANCE	IV. 14

Duro Teodorović (Beograd)	YOUNGOSLAVIE	III. 28
Dušan Jakšić (Beograd)	"	III. 26, 27
Fuchs J. (Prague)	TCHÉCOSLOVAQUIE	I. 3
Havrlík Svatopluk (Trnava)	"	IV. 5
Hruška Em. Al. (Prague)	"	I. 5, 12, 14,
15, 17, 18, 27, II. a, z. —	III. a, 2, 48, z. —	IV. z.
Karcevská Světlana (Moscou)		
	UNION DES REPUBLIQUES	
	SOVIETIQUES SOCIALISTIQUES	III. 36
Kasprzak Stephan (Varsovie)	POLOGNE	III. 33, 37
Kašpar Adolf (Prague)	TCHÉCOSLOVAQUIE	I. 19
Klemenčić Milan (Ljubljana)	YOUNGOSLAVIE	IV. 3
Kovač Vekoslav (Ljubljana)	"	III. 20
Kratochvíl Zd. (Prague)	TCHÉCOSLOVAQUIE	IV. 26
Kubíček R. (Uh. Hradiště)	"	II. 2
Kulhánek St. (Kladno)	"	I. 6
Kunstgewerbeschule (Zürich)	SUISSE	II. 7, 12, 13
Květ J. (Prague)	TCHÉCOSLOVAQUIE	II. 5
Lada J. (Prague)	"	I. 1
Lasák Oldřich (Mor. Ostrava)	"	IV. 2
Lisovski Robert	UKRAINE	III. 35
" "	YOUNGOSLAVIE	III. 24
Mironović (Zagreb)	"	III. 25
Livora Rudolf (Hodonín)	TCHÉCOSLOVAQUIE	I. 2
Macháň M. (Mukačevo)	"	IV. 7, 8

Maizner V. (Semily)	TCHECOSLOVAQUIE	I. 4. 16
Malík Jan (Prague)	"	II. 4. 6. 11. —
	III. 13, 16, 19.	46
Malý F. P. (Prague)	"	I. 13
Materna V. (Prague)	"	I. 9. — III. 18
Metelka Boh. (Jihlava)	"	V. 29
Moravec J. (Prague)	"	I. 10
Mudroch Bedř. (Trutnov)	"	III. 4
Nowak Mercin (Budyšín)	LUSACE	III. 31
Orav Ally (Tallin)	ESTONIE	III. 45
Pharlin Mc Paul (Birmingham)	II. 14. —	III. 49, 53. —
	ETATS UNIS d'AMÉRIQUE	IV. a, z.
Procházka Jaro (Prague)	TCHÉCOSLOVAQUIE	I. 11
Puhonný Ivo (Baden-Baden)	ALLEMAGNE	I. 20 III. 38, 47
Reissner Edi (Halle)	"	III. 4
Scheiner Artuš (Prague)	TCHÉCOSLOVAQUIE	II. 1
Schüller Sepp (Aachen)	ALLEMAGNE	I. 21. - II. 8, 9. - III. 40
Seymour Marks (London)	ANGLETERRE	IV. 12
Siegel Harro (Berlin)	ALLEMAGNE	I. 22, 23
Skála Vít (Prague)	TCHECOSLOVAQUIE	I. 25
Skupa Josef (Plzeň)	"	III. 10
Skrušný J. (Ljubljana)	YOUNGOSLAVIE	III. 23
Sojková Růžena (Prague)	TCHÉCOSLOVAQUIE	II. 3, 10
Stobbaerts Marcel (Bruxelles)	BELGIQUE	III. 44
Szucz Paul (Budapest)	HONGRIE	V. B 15

Šaloun Ladislav (Prague)	TCHÉCOSLOVAQUIE	III. 15, 17, 39
Švigelj Mitja (Ljubljana)	YOUNGOSLAVIE	III. 22
Tasev (Sofia)	BULGARIE	III. 29
Teschner Richard (Vienne)	AUTRICHE	I. 24
Trnka Jiří (Prague)	TCHÉCOSLOVAQUIE	II. a
Trstenjak Ante	LUSACE	III. 32
Váchal Josef (Prague)	TCHÉCOSLOVAQUIE	I. 7 (8)
Vavpotič Ivan (Ljubljana)	YOUNGOSLAVIE	III. 21
Vazovová Sabina (Sofia)	BULGARIE	III. 30
Vik Karel (Turnov)	TCHÉCOSLOVAQUIE	III. 11
Vojna Jar. (Uh. Hradiště)	"	III. 3, 6, 7, 8

LOUTKÁŘSKÉ NOVOROČENKY A SOUKROMÉ TISKY

Dr. JINDŘICHA VESELÉHO,
redaktora „Loutkáře“.

Vztahy loutkářství československého k slovanskému a světovému 1909 -1929 (do vzniku Unimy) s bibliografií studií a prací o loutkovém divadelnictví.

Johanesa doktora Fausta proslulý monolog dávno ztracený a znova nalezený panem E. A. H. (se 4 obrázky E. A. Hrušky) — 1931.

Loutkářská exlibris I. — 1932.

Loutkářská exlibris II. — 1933.

Exlibris marionet III. — ke IV. mezinárodnímu sjezdu Unimy v Lublani 4. a 5. VII. 1933.

Iniciály marionet — 1934.

Nowá pjseň welmi poučná pro lid lautkářský podle saučasného historika pana E. A. H. k Nowému roku 1934.

Exlibris marionet IV. — 1935.

Exlibris marionet V. — k 1. lednu 1938.

EX LIBRIS MARIONET

|||||

1938

O B S A H : S O M M A I R E :

- Novoroční rozjímání - 7—18
Svaz slovanských loutkářských pracovníků - 19—26
Union internationale des marionnettes - 27—28
-

EX LIBRIS I.—VI. 1—17

VII.—XVI. 18—31

- Union internationale des marionnettes - 29—31
Soupis vydaných knižních značek
s motivy loutkářskými - 32—35
Loutkářské novoročenky a soukromé tisky
Dr. J. Veselého - 36

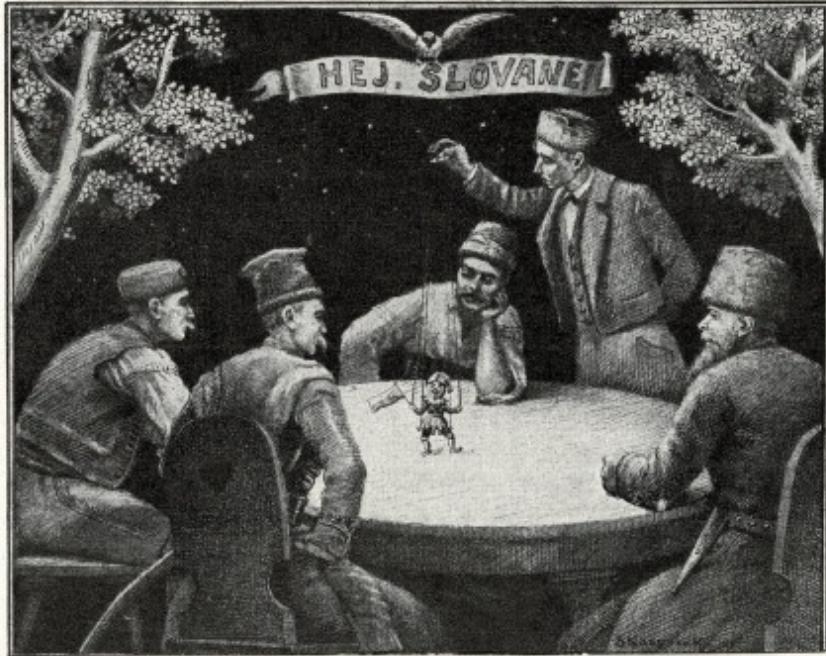

KONČÍ SE TATO KNÍŽKA, KTEROU
PRO SVÉ PŘÁTELE NAPSAL, SESTAVIL
A JAKO SOUKROMÝ TISK VYDAL

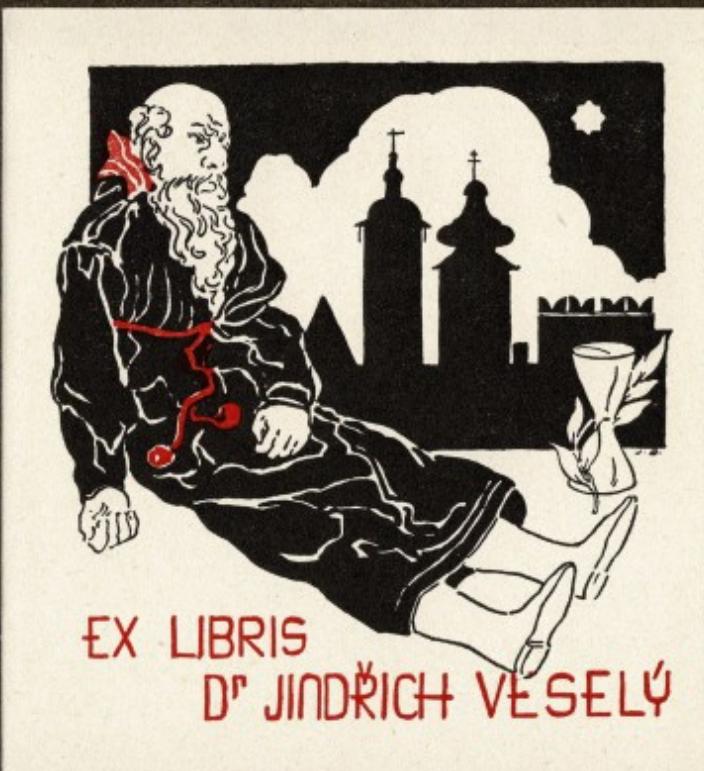
PH. DR. JINDŘICH VESELÝ,
ŘEDITEL ST. ČSL. REÁLKY DR. A. ZÁTKY
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH.

Z PÍSMA GARAMONDU A VERONY
VYSÁZEL A ZLÁMAL K. ŠTĚTINA,
VYTISKL J. ZAHÁLKA V TISKÁRNĚ
„LOUTKÁŘE“, SP. S R. O. V CHOCNI;
EXLIBRISY TŘÍDILA A STUŽKOU
ZAVÁZALA LIDUŠKA ŘEHOŘOVÁ.

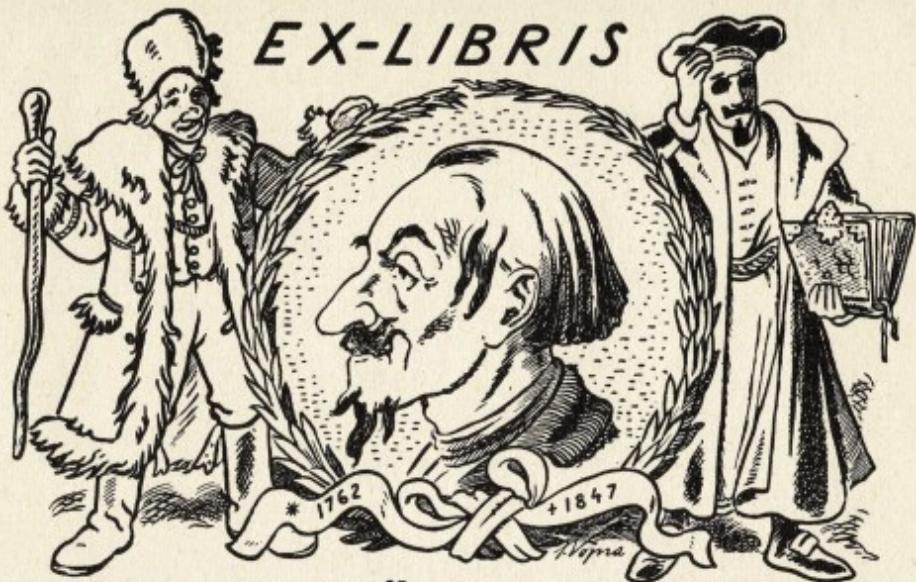

SVAZ SLOVANSKÝCH
LOUTKÁŘSKÝCH
PRACOVNÍKŮ

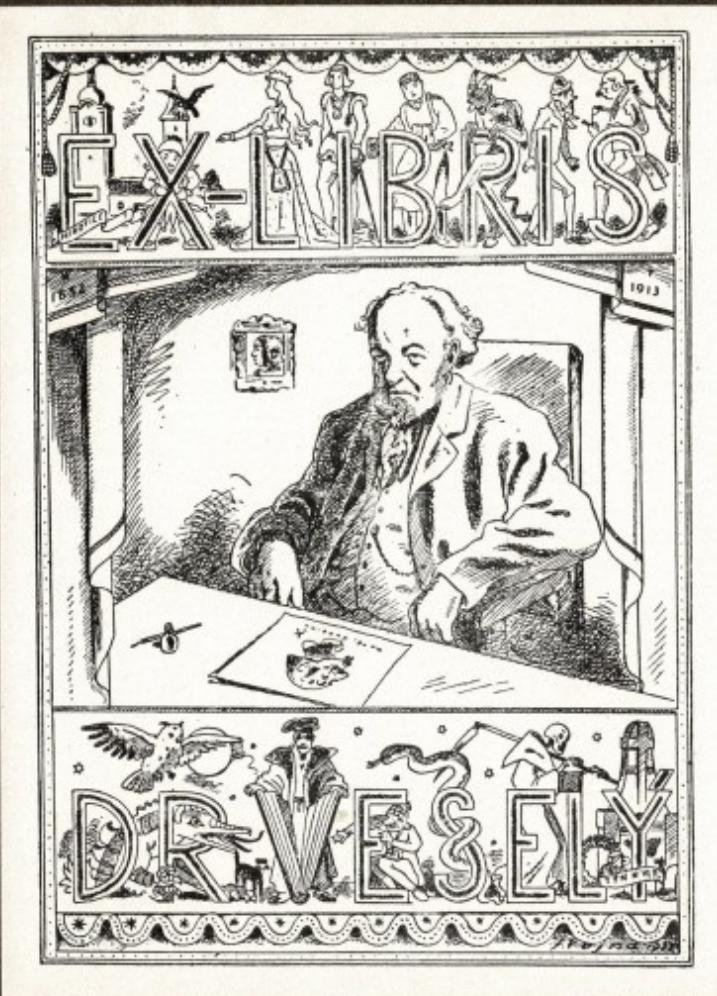

I. ČECHOSLOVÁCI:
a) Julius Bous

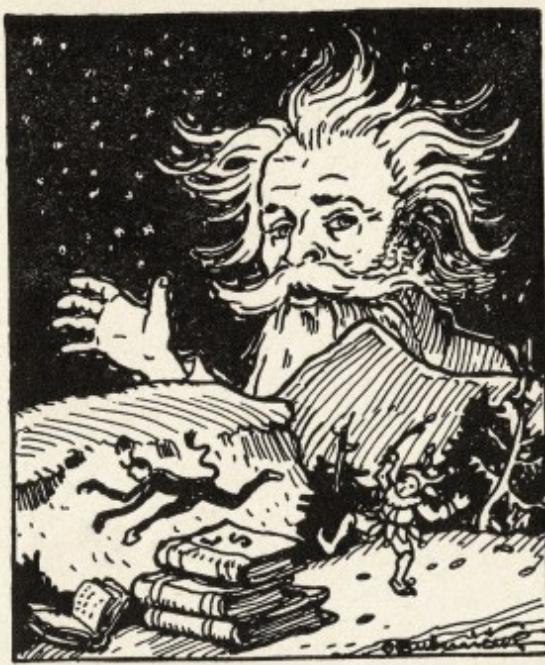

DR. JINDŘICH VESELY.

I. ČEchoslováci:
b) Jaroslav Vojna

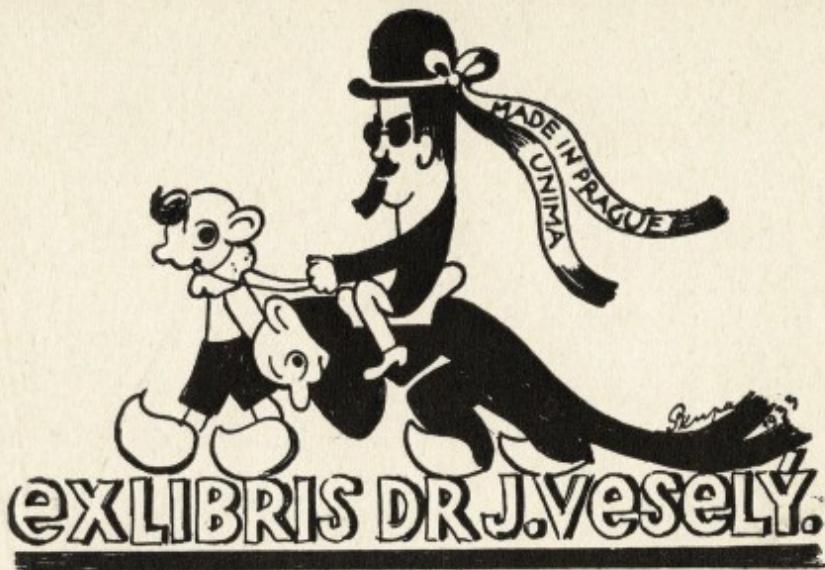

I. ČECHOSLOVÁCI:
c) Jaroslav Vojna

EX LIBRIS.DR.J.VESELÝ.

I. ČEchoslováci:
d) Ota Bubeníček

I. ČECHOSLOVÁCI:
e) Josef Skupa

I. ČECHOSLOVÁCI:
f) Cyril Bouda

I. ČECHOSLOVÁCI:
g) M. Macháň

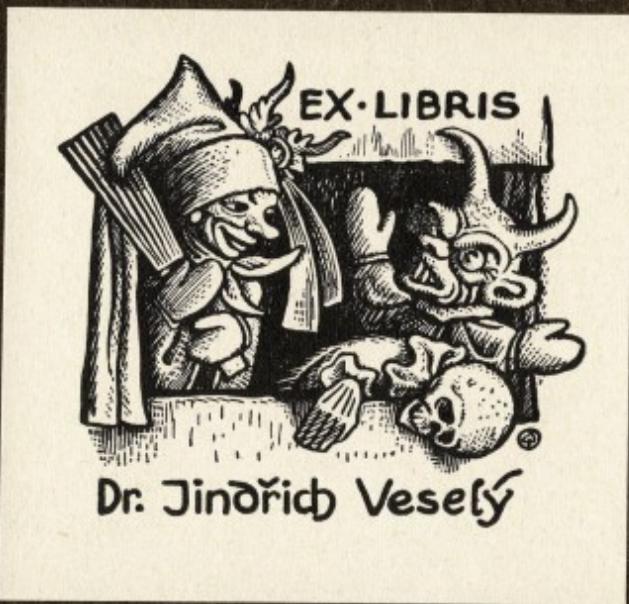
EX-LIBRIS

DE JINDŘ.

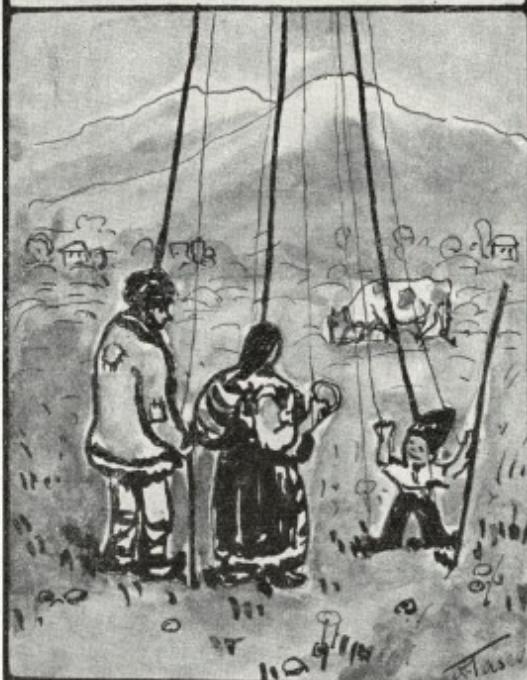
VESELÝ,

I. ČECHOSLOVÁCI:
h) Jaroslav Mařík

— LUŽIČANE :
Martin Nowak (Budyšín)

Ex libris

Dr Jindřich Veselý

H. BULHÁŘI:
Tasev (Sofia)

III. JIHO-SLOVANE:
a) Jakšić Dušan (Beograd)

III. JIHOŠLOVÁNÉ:
b) Mironović (Zagreb)

III. JIHO-SLOVANE:
c) Ivan Vavpotič (Ljubljana)

IV. UKRAJINCI:

Robert Lisovski

EX LIBRIS

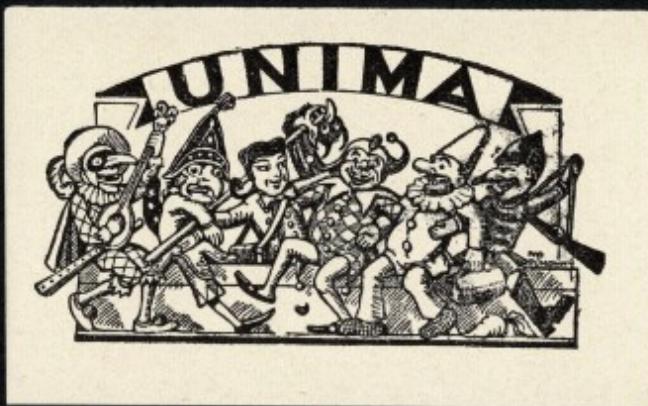
D. JIN. VESELY

V. POLÁCI:
Stephan Kasprzak (Varsovie)

EX LIBRIS Dr J. VESELÝ

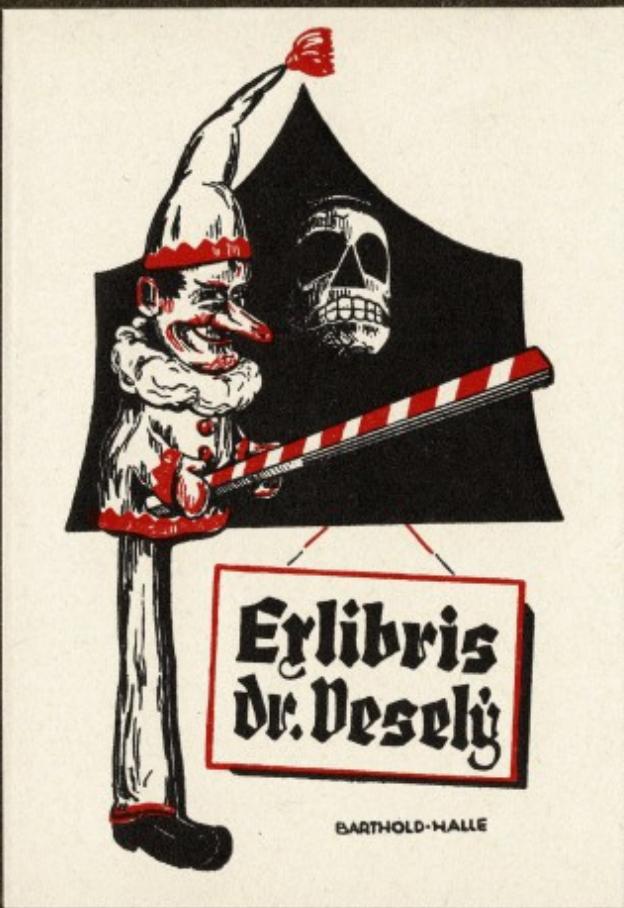
VI. RUSOVÉ:
Svetlana Karcevská (Moskva)

- I. TCHÉCOSLOVAQUIE
- II. BULGARIE
- III. YOUGOSLAVIE
- IV. UKRAINE
- V. POLOGNE
- VI. UNION DES REPUBLIQUES
SOVIETIQUES SOCIALISTIQUES

VII. ALLEMAGNE:
a) Sepp Schüller (Aachen)

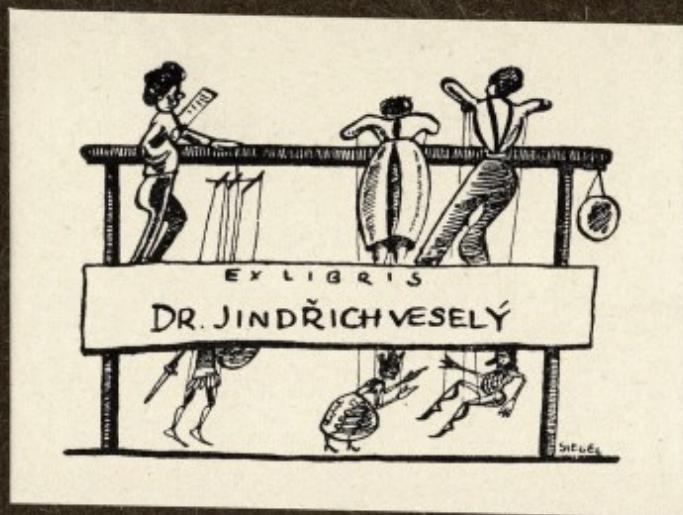
VII. ALLEMAGNE:
b) Oskar Barthold (Halle-Saale)

EX LIBRIS

PROF. DR.
JINDŘICH
VESELY.

EDI REISSNERHALLE

VII. ALLEMAGNE:
c) Edi Reissner (Halle)

VII. ALLEMAGNE:
d) Harro Siegel (Berlin)

Ex Libris Dr Jindřich Veselý

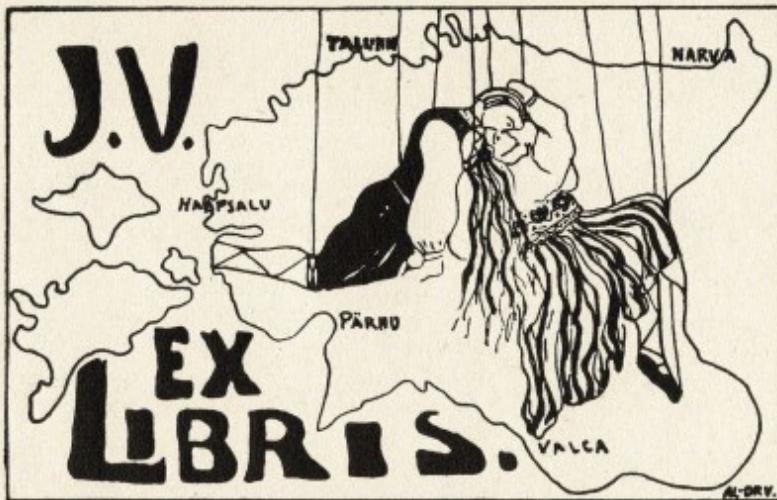
VIII. ANGLETERRE:
Seymour Marks (London)

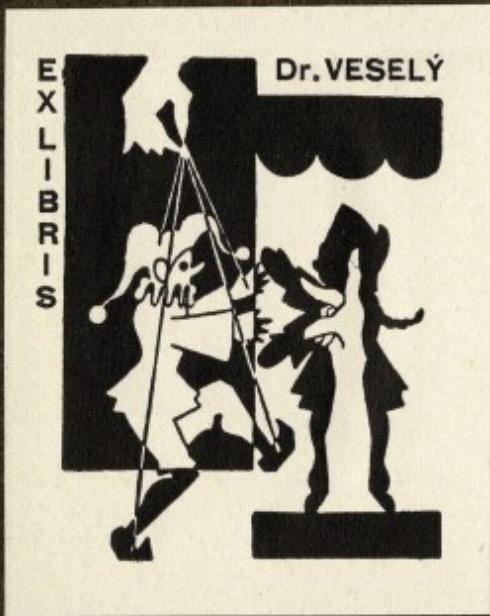
IX. AUTRICHE:
Richard Teschner (Vienne)

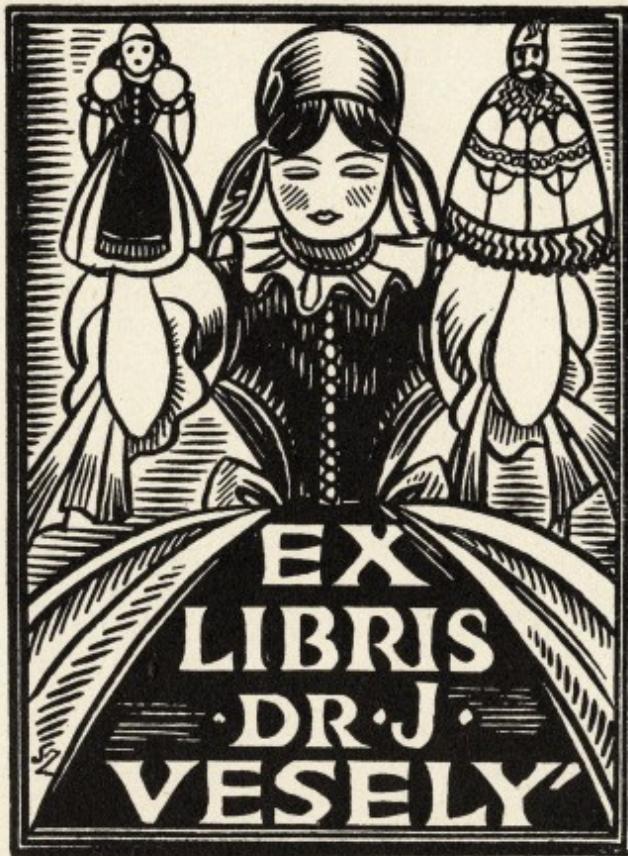
X. BELGIQUE:
Marcel Stobbaerts (Bruxelles)

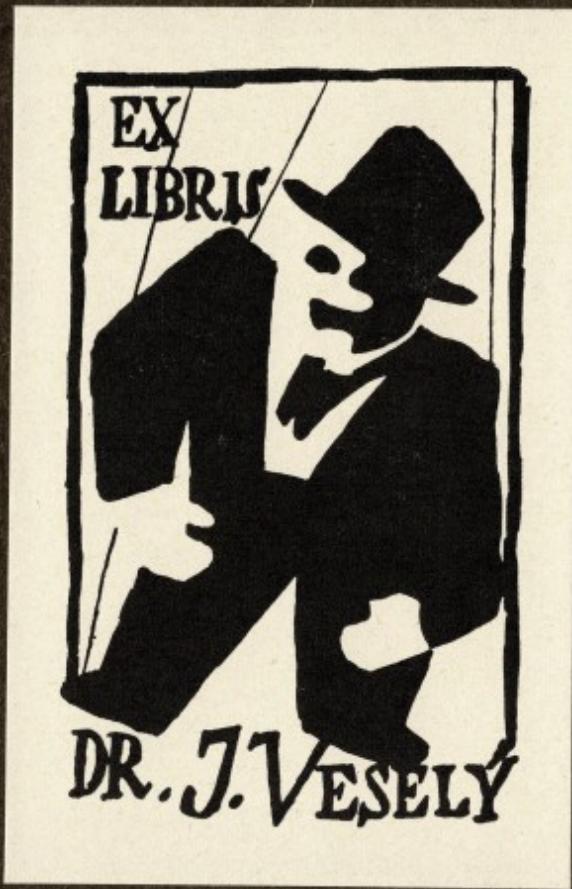
XI. ESTONIE:
Ally Orav (Tallin)

XII. FRANCE:
Robert Desarthis (Paris)

XIII. HONGRIE:
Paul Szücs (Budapest)

XIV. SUISSE:
Kunstgewerbeschule (Zurich)

XV. ETATS UNIS d'AMÉRIQUE:
Paul Mc Pharlin (Birmingham)

XVI. ROUMANIE:
Ioanna Bassarab (Bucuresti)

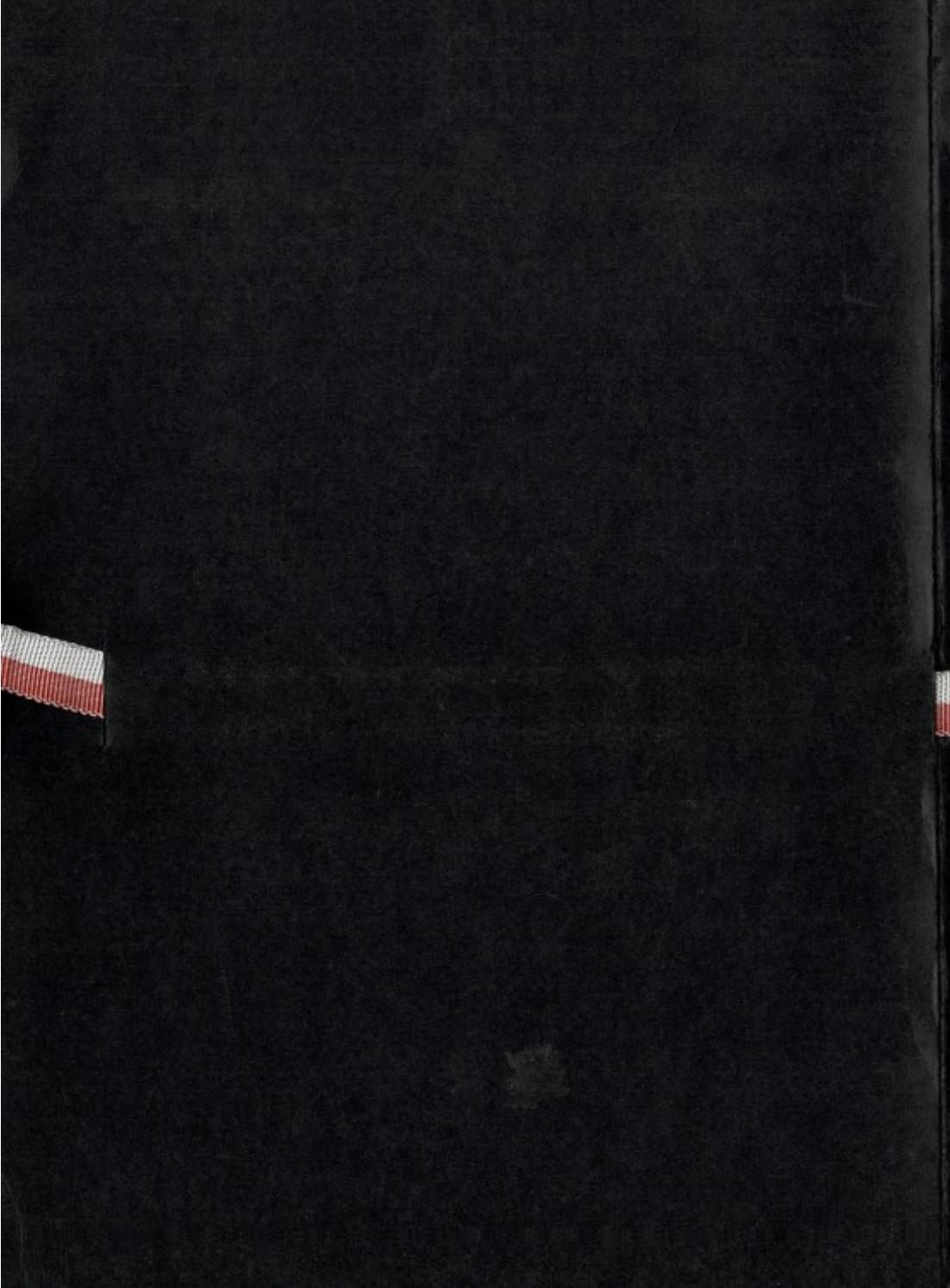

Dr. JINDŘICH VESELÝ,

ředitel st. čsl. reálky Dr. Aug. Zátky,

č. BUDĚJOVICE.

Reproduction of the booklet **Ex Libris Marionet V** printed, in 1938, by Jindřich Veselý, first President of UNIMA, and bearing one of his dedications.

This booklet closed, by a ribbon, was the last one of a series of 5.

(the blank pages, without nothing, are not reproduced in this copy)

Reproducción del librito **Ex Libris Marionet V** imprimido, en 1938, por Jindřich Veselý, primer Presidente de la UNIMA, y llevando una de sus dedicatorias.

Este librito, cerrado por una cinta, fue el último de una serie de 5.

(las páginas vacías, sin nada, no son reproducidas en esta copia)

Reproduction du livret **Ex Libris Marionet V** imprimé, en 1938, par Jindřich Veselý, premier Président de l'UNIMA, et portant une de ses dédicaces.

Ce livret, fermé par un ruban, fut le dernier d'une série de 5.

(les pages vierges, sans rien, ne sont pas reproduites dans cette copie)